Vught

Raadsvoorstel

Onderwerp	Participatie in het uitvoeringsplan energieneutraal Helvoirt
Afdeling	Afdeling Ontwikkeling
Datum behandeling in B&W:	16 februari 2023
Datum raadsvergadering	2 maart 2023
Nummer	
Documentnummer	INT/23 - 528501
Zaaknummer	Z23 - 259137
Afdelingshoofd	J.J. Finke

Voorstel

1. Akkoord te gaan met het opzetten van een burgerberaad in Helvoirt met het thema duurzaamheid.
2. Akkoord te gaan met het ondertekenen van de partnerovereenkomst van de Stichting G1000.

Eerdere besluitvorming

De transitievisie warmte 1.0, vastgesteld door de gemeenteraad op 16-12-21.

Inleiding

In december 2021 is de transitievisie warmte (TVW) vastgesteld door de gemeenteraad in Vught. In deze visie wordt een aanbeveling gedaan voor kansrijke startlocaties voor het vervolg op de TVW. Voor deze kansrijke startlocaties worden uitvoeringsplannen gemaakt. De startlocaties zijn de kern Helvoirt en de wijk Loyola e.o. in Vught. In de gemeente hebben we twee goed georganiseerde lokale energiecoöperaties: Vughtse Energie Transitie (VET) en Huis en Omgeving in Transitie (HOT). Omdat de uitvoeringsplannen verdiepend zijn op de TVW komen we daarmee dichter bij de bewoner. Vanwege het intensieve contact met bewoners, bedrijven en het maatschappelijk middenveld bij deze opgave, is lokale betrokkenheid belangrijk wanneer de uitvoeringsplannen worden opgesteld. Daarom heeft de gemeente voor beide uitvoeringsplannen bovengenoemde organisaties gevraagd om in samenwerking de uitvoeringsplannen op te stellen.

Voor deze pilot gaat VET in Vught aan de gang en HOT in Helvoirt. Beide gebieden zijn verschillend en vragen dus ook om een verschillende aanpak. Uit deze pilots wordt lering getrokken voor de andere wijken en kernen in de gemeente.
Om tot een breed gedragen uitvoeringsplan te komen, is HOT op zoek gegaan naar een methode om tot een juiste afspiegeling te komen van het eigen dorp. Daarbij zijn ze met behulp van de provincie gekomen tot het idee van een burgerberaad. Na meerdere gesprekken met verschillende partijen zijn de gemeente en HOT tot overeenstemming gekomen met de partij Stichting G1000 die voor ons het burgerberaad op gaat zetten.

Om te laten zien wat een burgerberaad is en hoe dit in Helvoirt in zijn werk gaat, is er op 13 februari jl. een raadsdialoog geweest.

Beoogd effect

- Een breed gedragen plan op weg naar een aardgasvrije toekomst waar de inwoners van Helvoirt en partners, zoals bijvoorbeeld de woningbouwcorporatie, zich in kunnen vinden.
- Vertrouwen vergroten tussen bewoner en overheid en bewoners onderling.

Argumenten

1.1 Het opzetten van een burgerberaad kan zorgen voor een groot draagvlak richting een aardgasvrije toekomst.

Een burgerberaad is georganiseerd voor en door bewoners om een machtsvrije dialoog te kunnen voeren met elkaar. Waarbij de focus vooral op de overeenkomst ligt en minder op de verschillen. De machtsvrije dialoog betekend dat elke deelnemer een even grote stem heeft binnen het proces, ongeacht je achtergrond.

1.2 Het opzetten van een burgerberaad zorgt ervoor dat de stille middengroep gehoord kan worden

Doordat er bij een burgerberaad gewerkt wordt met een gelote groep bewoners is de kans groter om de stille middengroep mee te krijgen in het proces.

1.3 Door het opzetten van een burgerberaad wordt de hele kern betrokken bij de invulling van de toekomst van de eigen kern.

Het draagvlak wordt vergroot door de dorpsbewoners actief te betrekken bij het proces en een stem te geven in de wensen voor een duurzamer Helvoirt.

1.4 Een burgerberaad als onderdeel van de pilotwijken, is een goed experiment.

In de pilotfase waar de gemeente nu staat, is het goed om verschillende methodes uit te proberen om onze inwoners mee te krijgen in de energie- en warmtetransitie.

1.5 In het Klimaatakkoord is afgesproken dat het uitvoeringsplan wordt opgesteld in samenspraak met betrokken stakeholders.

Participatie is hiermee dus ook een verplicht onderdeel van de uitvoeringsplannen. Met de vorm van een burgerberaad voldoen we aan de verplichting van het participatieonderdeel binnen het uitvoeringsplan.

2.1 Voor de Stichting G1000 is het een vereiste om haar onafhankelijkheid te erkennen anders start deze partij niet met het proces van een burgerberaad.

Doordat de G1000 als onafhankelijke partij aan dit proces deelneemt, kan de machtsvrije dialoog geborgd worden.

2.2 Door de partnerovereenkomst te tekenen, stemt de raad in om de uitkomst van het burgerberaad serieus te nemen.

Het serieus nemen van de uitkomst betekent niet het overnemen van de uitkomsten. Het betekent dat er goed gekeken wordt naar de uitkomst en dat er publieke uitleg gegeven wordt

over de keuzes die er worden gemaakt. Dit is van belang voor het vergroten van vertrouwen tussen bewoner en overheid.

Kanttekeningen

1.1 Het is een relatief nieuwe participatie werkvorm

De manier waarop het nu wordt gebruikt, is relatief nieuw. Doordat het een relatief nieuw concept is, wordt er nog veel geleerd. De stichting G1000 heeft inmiddels met meerdere onderwerpen en bij verschillende gemeenten ervaring opgedaan en daar kunnen wij nu gebruik van maken.

1.2 Om een burgerberaad te voeren, kan de vraagstelling niet te beperkt zijn.

Dat betekent dat er ook andere onderwerpen dan alleen de warmtetransitie aan bod zullen komen. En dat meerdere associaties van bewoners rondom het thema duurzaamheid behandeld kunnen gaan worden.

Financiën

Dit project maakt onderdeel uit van de jaarlijkse uitvoeringsplannen zoals genoemd in de Nota Energie en Klimaat. Het past binnen de middelen van de warmtetransitie, die in deze nota zijn opgenomen. Er is voor 2023 totaal € 100.000 opgenomen en dit bedrag is dan specifiek bestemd voor de uitvoeringsplannen, waaronder die van Helvoirt. Naar verwachting is dit ruim voldoende ter dekking van dit project. Het uitvoeringsplan verwerken we via de P&C documenten Burap I en Kadernota 2024-2027.

Communicatie

Vanzelfsprekend is het installeren van een burgerberaad voor duurzaamheid bij uitstek geschikt voor publiciteit. Daarmee bereiken we onze doelgroepen (inwoners en ondernemers) en inspireren we anderen die na deze pilotfase aan bod komen. Door de successen en aanpak goed uit te venten, ontstaat er draagvlak voor het onderwerp, inspiratie en ambitie om hierin te participeren en vertrouwen in de aanpak.
Momenteel zit het proces in de fase van het kwartier maken, de voorbereiding. Dit betekent voor nu dat het advies van stichting G1000 over de communicatie en middelen mix nog moet komen. Uiteraard wordt dit afgestemd met onze eigen communicatiespecialisten.

Burgemeester en wethouders van Vught,

De secretaris

W.F.F. Keijzers

de burgemeester

ba

R.J. van de Mortel

Vught

Openbare bijlage(n):
Partnerovereenkomst Stichting G1000